

COMUNICAT

Federació d'Ensenyament de la CGT Catalunya Sector Social

Pare Laínez, 18 - 08025 Barcelona

Tel 93 310 33 62 - Fax 933 107 110

<http://cgtense.pangea.org/> - cgtense@cgtcatalunya.cat - @cgtensenyament

Serveis Socials

com combatre incendis amb gots d'aigua.

SECTOR SOCIAL DEL SINDICAT D'ENSENYAMENT

El passat 26 de novembre, una treballadora social dels Serveis Socials Bàsics de (SBB) de Salt va ser apunyalada per un usuari del seu servei. Va ser l'agressió més greu dels darrers temps però no ha estat l'única. Des que va començar la crisi la tensió ha anat creixent, els insults i les amenaces s'han convertit en una part de la realitat als Serveis Socials (SSB) i les agressions han passat de ser fets excepcionals a una situació que hem de valorar com a una possibilitat, una circumstància més de la nostra feina.

Com a totes les situacions complexes no hi ha una causa única que expliqui com s'hi ha arribat fins aquí. Intentarem contextualitzar i aportar la nostra reflexió com a professionals dels Serveis Socials.

Des de l'any 2008, data d'inici "oficial" de la crisi que encara patim, el nombre de persones ateses pel serveis socials s'ha incrementant exponencialment, arribant a duplicar-se a alguns serveis. El nombre d'educadores i treballadores socials que atenem a aquestes persones continua sent el mateix. Cal explicar que el **nombre de professionals** d'aquests serveis ve recollit a la Cartera de Serveis Socials i està vinculat a un criteri exclusivament quantitatiu (1 equip cada 15 mil habitants), sense tenir en compte les realitats socioeconòmiques de la població que s'até. Òbviament no hi ha ni la mateixa demanda ni les mateixes necessitats a uns municipis que a altres*. Els diners que financen els SSB surten de la Generalitat i als municipis de més de 20 mil habitants són gestionats pels ajuntaments, donant-se la paradoxa que als municipis amb major renda hi ha més recursos perquè tenen prou diners per aportar una finançament extra a més a més del que els dona la Generalitat. Aquesta situació comporta diversos **problemes**:

-No hi ha prou professionals per atendre les demandes de la ciutadania.

-Sovint no es cobreixen les baixes.

-No tenim medis suficients per oferir solucions al problemes que se'ns plantegen.

-Atenem i gestionem demandes que no corresponen als SSB com a part més propera a la ciutadania d'una xarxa de protecció que no dona abast.

Això suposa un increment de la **tensió** i un **desgast** afegit dels/les professionals que es tradueix en més baixes durant les quals es trenca la continuïtat a l'atenció a les persones, fet que suposa un llast especialment greu en relació a la protecció a la infància i les situacions de violència de gènere, on la vinculació i la confiança entre professional i víctima són fonamentals.

Tampoc ajuda a mantenir uns referents estables la progressiva **precarització** que venim patint, amb situacions d'interinatge que en alguns caos es perllonguen per més de 20 anys, professionals que passen d'un lloc a l'altre

realitzant substitucions i, darrerament, la utilització dels Plans de Formació Ocupacional (amb contractes de 6 mesos improrrogables) als SSB.

Cal destacar el greu **problema d'habitatge** que vivim. Els desnonaments continuen i ara també afecten als lloguers, deixant sense cap mena d'alternativa habitacional a persones que ni tan sols tenen l'opció d'ocupar per estar en aquest "mercat", també saturat. Els diferents serveis d'habitatge que s'hi han anat creant sovint no són més que "brindis al sol", ja que no compten amb habitatges per atendre ni un 10% de les demandes que els hi arriben. Hi ha ajuntaments que no disposen d'habitatge públic per atendre a urgències, obligant a famílies senceres a optar per opcions precàries com són habitacions compartides (amuntegament). La gent arriba als nostres serveis amb una necessitat urgent i els derivem als serveis d'habitatge, que els dona una resposta negativa i ens els tornen a enviar a SSB sense que els podem donar cap solució. Com és lògic tot plegat augmenta la tensió i trenca la confiança entre professional i usuari/a.

Un altra element que explica l'augment de tensió ve de les **pròpies característiques de la nostra feina**; treballem, amb persones amb problemes econòmics greus, situacions de dependència, infància en risc..., amb persones amb addiccions i malalties mentals amb poca capacitat d'autocontrol. També realitzem intervencions en situacions de maltractament, abusos sexuals... donant suport i acompanyament a les víctimes, cosa que ens converteix en "enemics" davant maltractadors i abusadors. S'ha de tenir en compte que les persones amb aquestes conductes sovint tenen un perfil molt masculista i el nostre àmbit laboral té un percentatge molt majoritari de dones que han de patir els intents d'intimidació d'aquests subjectes. Es clar que amb aquests perfils concrets sempre hi ha una part de risc que no es pot evitar, però hi ha molts elements que es poden millorar i no es fan. Volem denunciar que no s'està actuant per protegir la salut dels/les professionals: instal·lacions sense mesures de seguretat, utilització dels/les treballadors/es com a "mur de protecció" dels responsables polítics davant el malestar (totalment legítim) de la ciutadania, manca de les eines necessàries per donar resposta a les necessitats de la gent que atenem...

Davant d'aquesta situació exigim:

-Medis suficients per atendre les necessitats bàsiques de la ciutadania.

-Que no se'ns faci servir com a "escut" davant les conseqüències d'unes polítiques econòmiques i socials que descarten a part de la població mentre es retalla i desmunta el sistema de protecció que hauria de, com a mínim, limitar la gravetat de les conseqüències per a les persones.

-Una revisió de les necessitats reals de la ciutadania que atenem i dels serveis que intervenen, començant per una actualització de la Cartera de Serveis Socials i una inclusió a la mateixa de la avaluació de factor socioeconòmic com a element corrector de les ràtios de professionals assignades als SSB. Cal senyalar que la Cartera es va fer al 2010 amb una vigència de 4 anys i a dia d'avui encara no s'ha revisat.

-Una avaluació de riscos laborals independent a cada servei que valori quines mesures s'han de prendre per garantir la nostra seguretat.

-Una avaluació de riscos psicosocials a Serveis Socials diferenciada de la resta de serveis municipals i/o comarcals.

-Recollir tots els incidents que es produeixen a cada servei i fer una valoració conjunta de les causes, circumstàncies i conseqüències dels mateixos.

-Que es deixi de fer servir als SSB com a eina política; no estem aquí per ser part d'estratègies electorals ni per ser una eina de control social.

*<https://datosmacro.expansion.com/mercado-laboral/renta/espana/municipios/cataluna>